

Рішення
разової спеціалізованої вченої ради
про присудження ступеня доктора філософії

Здобувач ступеня доктора філософії Марися ТОМАШЕВСЬКА, громадянка України, освіта вища: закінчила у 2018 році ДВНЗ “Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника” за спеціальністю «Міжнародні відносини»; журналіст міжнародної академії літератури і журналістики асоційованого центру UNESCO, м. Львів, виконала акредитовану освітньо-наукову програму «Політологія».

Разова спеціалізована вчена рада ДФ 20.051.136, утворена наказом № 346 т. в. о. ректора Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника Міністерства освіти і науки України, м. Івано-Франківськ, від 30 квітня 2025 року, у складі:

Голови разової спеціалізованої вченої ради –	Василя КЛИМОНЧУКА – доктора політичних наук, професора, професора кафедри політичних наук, голова первинної профспілкової організації Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника.
Рецензентів –	Сергія ДЕРЕВ’ЯНКА – доктора політичних наук, професора, професора кафедри політичних наук Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника; Оксану ЛИПЧУК – кандидата політичних наук, доцента, доцента кафедри політичних наук Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника.
Офіційних опонентів –	Антоніни ШУЛЯК – доктора політичних наук, професора, декана факультету міжнародних відносин, професора кафедри міжнародних комунікацій та політичного аналізу Волинського національного університету імені Лесі Українки; Дениса ЯКОВЛЕВА – доктора політичних наук, професора, декана факультету психології, політології і соціології Національного університету «Одеська юридична академія».

на засіданні 23 липня 2025 року прийняла рішення про присудження ступеня доктора філософії з галузі знань 05 Соціальні та поведінкові науки Марисі ТОМАШЕВСЬКІЙ на підставі публічного захисту дисертації «Брексіт в інформаційному просторі Великої Британії» за спеціальністю 052 - «Політологія».

Дисертацію виконано у Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника Міністерства освіти і науки України, м. Івано-Франківськ.

Науковий керівник: Ігор ЦЕПЕНДА, доктор політичних наук, професор, Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника, в.о. ректора.

Дисертацію подано у вигляді спеціально підготовленого рукопису.

Наукова новизна дисертаційного дослідження зумовлена поставленими завданнями та результатами їх розв'язання. У науковій роботі уперше:

- здійснено синтезований аналіз змісту, особливостей, тенденцій, відображення Брексіту в інформаційному просторі Великої Британії та показано роль, значення медіа як політичного актора, що справив істотний (вирішальний) вплив на результати референдуму 23 червня 2016 р., де 52 % громадян проголосували за вихід країни з Європейського Союзу;

- розроблено комплексну міждисциплінарну методологічну програму дослідження, що органічно інтегрує його терміносистему; науковий досвід і сучасний дискурс щодо ролі і впливу медіа на процес політичної комунікації; наукові принципи і науково-теоретичні підходи дослідження; операційні методи, процедури, прийоми проведення дослідницької роботи;

- здійснено структурно-функційний аналіз відображення в медіапросторі Великої Британії проблеми створення і розгортання діяльності громадськополітичних організацій, які представляли табори «Вийти» та «Залишитися» під час підготовчої кампанії до референдуму 23 червня 2016 р.;

- представлено рецепцію віддзеркалення в суспільній медіакомунікації партійно-політичних трансформацій, що відбулися під впливом Брексіту, перемовин щодо виходу Великої Британії з ЄС після червневого 2016 р. референдуму, розгортання громадсько-політичного анти-Брексіт руху, розслідувань зловживань і порушень під час референдуму;

удосконалено:

- трактування поняття «Брексіт» на міждисциплінарному рівні у вимірі політології, медіакомунікації, лінгвістики, інших галузей знань; - осмислення генези і передумов Брексіту в контексті проведення червневого 2016 р. референдуму у Великій Британії; 25 набуло подальшого розвитку:

- типологія і класифікація публічних і соціальних медіа Сполученого Королівства;

- вивчення медіадискурсу щодо нуртуючих у політичних партіях і громадянському суспільстві Сполученого Королівства ідейних орієнтацій євроскептицизму та єврооптимізму.

До наукового обігу введено численні медіаматеріали, які відображають суспільно-політичний дискурс Великої Британії щодо широкого кола пов'язаних з Брексітом проблем.

Практичне значення дослідження визначається суспільно-політичною і науковою актуальністю та новизною здобутих результатів. Для проведення досліджень у політичних науках та інших галузях знань можуть становити цінність опрацьований емпіричний матеріал та представлені в роботі теоретичні положення і висновки, що стосуються широкого комплексу соціально-політичних проблем Брексіту. Вони дають змогу визначити перспективи подальших міждисциплінарних досліджень щодо ролі медіа в налагодженні діалогу і зворотного зв'язку між владною та громадянським суспільством; вивчення потенціалу публічних і соціальних медіа як політичних акторів, які справляють потужний вплив на формування політичної свідомості і політичної поведінки громадян, розвиток їх громадянської активності, консолідації і мобілізації сил щодо організації і участі в масових акціях протесту та розв'язанні

важливих суспільно-політичних проблем. Матеріали дисертаційної роботи можуть бути корисними в розробці науково-методичного забезпечення професійної підготовки бакалаврів і магістрів зі спеціальностей «Політологія», «Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії», «Медіакомунікації та зв'язки з громадськістю», «Журналістика та інформація», у викладанні широкого кола суспільних дисциплін.

Представлений в роботі досвід функціонування публічних і соціальних медіа Великої Британії (зокрема, методи і прийоми впливу, технології, маніпуляції) у Брексіт-кампанії 2015–2021 рр. становить практичний інтерес щодо становлення 26 інформаційного суспільства України, розвитку її державної медіаполітики, реалізації політичного курсу євроінтеграції та ведення інформаційної війни з країною-агресоркою рф і формування позитивного іміджу нашої держави у світі.

Дисертація виконана державною українською мовою.

Дисертаційна робота складається зі вступу, трьох розділів, висновків, списку використаних джерел (551 найменування), додатків. Загальний обсяг роботи - 288 сторінок, основний текст - 182 сторінок .

Дисертація відповідає вимогам наказу Міністерства освіти і науки України № 40 від 12 січня 2017 р. (зі змінами) «Про затвердження вимог до оформлення дисертації», що відповідає вимогам Постанови Кабінету Міністрів України «Про затвердження Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії» від 12.01.2022 № 44 (зі змінами).

Здобувач має 13 наукових публікацій за темою дисертації: 6 статей в наукових виданнях, які внесені до Переліку фахових наукових видань України категорії Б, 1 стаття у науковому фаховому видання, яке індексуються наукометричною базою Scopus, 6 тез конференцій у матеріалах міжнародних та всеукраїнських конференцій, що відповідає вимогам Постанови Кабінету Міністрів України «Про затвердження Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії» від 12.01.2022 №44 (зі змінами):

1. Vakulyk, I., Voskoboinikova, H., Naharin, M., Chabaiovska, M., Dovzhuk, V., & Tomashevskaya, M. Globalization of the education space in EU countries and Great Britain through radical information reform. *Amazonia Investiga*. 2023. N. 12(65). P. 29-38.

DOI: <https://doi.org/10.34069/AI/2023.65.05.3>

URL: <https://www.scopus.com/record/display.uri?eid=2-s2.0-85202368910&origin=recordpage>.

2. Томашевська М. В. Пост-Брексіт партійно-політичні трансформації у медіа-дискурсі Великої Британії (червень 2016 – січень 2020 років). *SWorld Journal*. 2023. No 21. Part 2. P. 67-82.

DOI: <https://doi.org/10.30888/2663-5712.2023-21-02-007>

URL: <https://www.sworldjournal.com/index.php/swj/issue/view/swj21-02/swj2102>

3. Томашевська М. В. Політична сатира та фейкові новини у пост-Брексіт медіапросторі Великої Британії (червень 2016 – січень 2020 роки) *SWorld Journal*. 2023. No 29. Part 4. P. 105-109.

DOI: <https://doi.org/10.30890/2567-5273.2023-29-04>

URL: <https://www.moderntechno.de/index.php/meit/issue/view/meit29-04/meit29-04>

У дискусії взяли участь голова і члени спеціалізованої вченої ради та присутні на захисті фахівці:

1. Василь КЛИМОНЧУК – доктор політичних наук, професор, професор кафедри політичних наук, голова первинної профспілкової організації Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника;

Оцінка позитивна, зауважень немає.

2. Сергій ДЕРЕВ'ЯНКО - доктор політичних наук, професор, професор кафедри політичних наук Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника.

Оцінка позитивна, зауважень немає.

3. Оксана ЛИПЧУК – кандидат політичних наук, доцент, доцент кафедри політичних наук Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника.

Оцінка позитивна, зауважень немає.

4. Антоніна ШУЛЯК – доктор політичних наук, професор, декан факультету міжнародних відносин, професор кафедри міжнародних комунікацій та політичного аналізу Волинського національного університету імені Лесі Українки.

Оцінка позитивна, зауважень немає.

5. Денис ЯКОВЛЕВ – доктор політичних наук, професор, професор, декан факультету психології, політології і соціології Національного університету «Одеська юридична академія».

Оцінка позитивна, зауважень немає.

Результати відкритого голосування:

«За» 5 членів ради,

«Проти» немає членів ради.

На підставі результатів відкритого голосування разова спеціалізована вчена рада ДФ 20.051.136 Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника Міністерства освіти і науки України, м. Івано-Франківськ присуджує Марисі ТОМАШЕВСЬКІЙ ступінь доктора філософії (PhD) з галузі знань 05 Соціальні та поведінкові науки за спеціальністю 052 Політологія. Відеозапис трансляції захисту дисертації додається.

Голова разової
спеціалізованої вченої ради

Василь КЛИМОНЧУК